

De bieb op de achterkant van een treinkaartje

MAASTRICHT

De bibliotheek in Maastricht bestaat dit jaar 350 jaar. De bibliotheek in Centre Céramique, zoals de meeste Maastrichtenaars die kennen, is slechts een klein hoofdstuk in de geschiedenis van de stadsbibliotheek, die door de eeuwen heen op vele plekken in de stad huisde. De Ster dook met historicus Emile Ramakers, 30 jaar verbonden aan de bibliotheek, in het verleden van de boeken-uitleen in Maastricht.

“Voordat de stadsbibliotheek in 1662 werd opgericht, waren er in Maastricht al enkele bibliotheken, maar die waren eigendom van kloosters, zoals die van de dominicanen, franciscanen, begaarden en jezuiten”, vertelt Ramakers. “Het huidige stadhuis was toen bijna klaar en het stadsbestuur vond dat daar een openbare bibliotheek in moest komen.”

Maastricht stond in die tijd zowel onder bestuur van de prins-bisschop van Luik als de groothertog van Brabant. Ramakers denkt dat dat ook een reden is voor de oprichting van de bibliotheek. “De kloos-

De Maastrichtse bibliotheek in de Dominicanenkerk.

ters waren katholiek, maar de helft van het stadsbestuur van Maastricht was protestant. Ik denk, maar dat is niet gedocumenteerd, dat de protestantse stadsbestuurders niet steeds naar een katholiek klooster wilden voor boeken.”

De eerste bibliotheek kwam terecht in de oude raadzaal van het stadhuis. In die tijd waren er twee bibliotheecarissen, één namens de prins-bisschop van Luik en één voor de groothertog van Brabant. “Dat hebben ze tot 1795 volgehouden”, zegt de historicus. “Daarna kregen we het Franse bestuursstelsel met een burgemeester en wethouders. In 1800 verhuisde de bieb naar het Dominicanenklooster, daar waar nu winkelcentrum Entre Deux zit. Na tien jaar ging de bibliotheek terug naar het stadhuis en daarbij werden ook de fameuze Franciscus Romanuskasten meegenomen.”

In die tijd was de collectie van de bibliotheek flink gegroeid. Ramakers: “Omdat aan het einde van de 18e eeuw de kloosterbibliotheek werden gesloten, werden al die collecties op een hoop gegooid. Daarom hebben ze nog honderden boeken uit die tijd kunnen bewaren.”

De bibliotheek was er in de eerste eeuwen niet voor ieder-

een. “Ik denk dat alleen de top 10 procent van de bevolking in de bibliotheek kwam. Magistraten en leden van het gilde konden lezen, maar die hadden geen boeken nodig. Er werden wel romans geschreven, maar die waren alleen voor de elite. Pas in de 19e eeuw begon de middenklasse te lezen en kreeg de bibliotheek ook waarde voor een groter publiek.”

De 20e eeuw stond voor de bibliotheek vooral in het teken van verhuizingen. Toen de bieb aan het einde van de 19e eeuw in de oude raadzaal uit zijn jasje groeide, verhuisde deze met het gemeentearchief naar de Pieterstraat, waar nu het Regionaal Historisch Centrum Limburg zit. Daar was het Rijksarchief al gevestigd, en na 20 jaar bleek deze locatie ook alweer te klein. In 1915 verkaste de

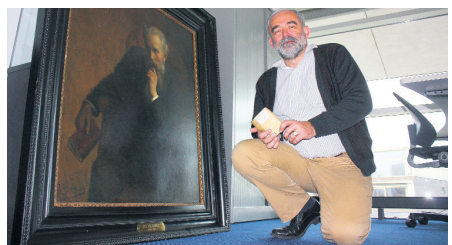
bieb naar het generaalshuis, waar nu het Theater aan het Vrijthof zit. Ramakers: “Maar ook daar barstte de bibliotheek uit zijn voegen, waardoor er al snel dependances werden opgericht. Uiteindelijk kwam de bieb terecht aan de Nieuwenhofstraat en Grote Looierstraat, waar nu de universiteitsbibliotheek zit.”

Het huidige onderkomen van de bibliotheek werd in 1994 bedacht door Job Cohen, destijds staatssecretaris van onderwijs, en toenmalig wethouder John Wevers, vertelt Emile Ramakers. “Ze zaten in de trein en hebben achterop het treinkaartje zitten rekenen. Als de universiteit het gebouw aan de Nieuwenhofstraat zou kopen, kon voor dat geld een nieuwe bibliotheek worden gebouwd, die als trekker voor het toen nog kale Centre Céramique-terrein kon fungeren. Vijf jaar later stond Centre Céramique er. Je kunt wel stellen dat het die trekker geworden is!”

Het 350-jarig jubileum wordt gevierd met een tentoonstelling over verboden boeken. “Daarbij denkt men natuurlijk meteen aan een boek als Mein Kampf”, zegt Ramakers. “Maar ook Harry Potter en de Da Vinci Code zijn in sommige landen verboden. In de tijd van Sint Servaas werden er al boeken verboden en dat is tot op de dag van vandaag niet anders geweest.”

De tentoonstelling Verboten Boeken is te zien van 25 maart t/m 28 oktober 2012 in Centre Céramique. De opening wordt 25 maart vanaf 14:30 verricht door Gerrit Komrij. Voor meer informatie: www.centreceramique.nl.

Frank Benneker

Emile Ramakers toont één van de oudste werken uit de collectie van de bibliotheek. Foto: Frank Benneker

Afsluiting

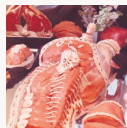
MAASTRICHT

De Beukenlaan wordt vanaf de kruising Hoekerweg-Beukenlaan tot aan de Beukenlaan-Sleperweg vanaf vrijdag 23 maart afgesloten. De afsluiting duurt tot 21 december. Fietsers en voetgangers worden omgeleid via de Sleperweg en de Schoenerweg.

Joep Schürmann vleesspecialiteiten

Prachtig kalfsvlees voor pasen

- kalfsricandeau voor Vitello Tonato
- kalfschenkels voor Osso Buco
- kalfschnitzels voor saltim bocca
- kalfs-zwezerik, tong, nier, wang

Wyckerbrugstraat 27, 043-3213913
www.joepschurmann.nl

TOUT MAASTRICHT

MAASTRICHT VIA2018

Maastricht + Euregio Maas-Rijn
Kandidaat Culturele Hoofdstad van Europa 2018
Maastricht + Euregio Meuse-Rhine
Candidate European Capital of Culture 2018

Cultuur is van de hele stad. Iedereen, jong en oud, heeft er iets mee. Wij zijn trots op de vaandragers van cultureel Maastricht. Elke week is op deze plek een Maastrichtenaar aan het woord over cultuur, in de breedste zin van het woord.

Deze week:

Han van Wetering. Han is beeldend kunstenaar en iedereen dag in zijn atelier in Maastricht te vinden.

Wat betekent cultuur voor jou?

Cultuur voorziet mijn organen van bloed waardoor ze op de gewenste manier kunnen blijven functioneren.

Wat doet het met je?

Cultuur geeft mij de inspiratie om op een totaal andere manier naar de samenleving en de plaats die ik er in neem aan te kijken.

Het geeft mij geluk en inzicht in de breedste zin van het woord.

Wat is jouw passie?

Mijn grootste passie bestaat uit het maken van dingen waarbij soms de materie geest kan worden.

Wie is jouw grote voorbeeld?

De grootste voorbeelden zijn vooral kunstenaars, schrijvers en musici waarbij intensiteit de kwaliteit van hun handelingen bepaalt.

Wat zou je nooit willen missen?

Het ritme van dag en nacht, eb en vloed.

Welke raad kun je geven aan hen die niet veel aan cultuur doen?

Zorg ervoor dat je in bezit komt van lege tijd, zodat er ruimte is voor het lezen van een boek, een bezoek aan een tentoonstelling of het bijwonen van een concert.

Waarom is Maastricht Cultuurhoofdstad 2018 belangrijk?

Het geeft de stad een enorme kans om boven zichzelf uit te groeien en daardoor de uitdagingen van de toekomst met hernieuwd vertrouwen aan te kunnen.

Bewonder ze op: www.toutmaastricht.nl

Zet ook jouw portret op [toutmaastricht.nl](http://www.toutmaastricht.nl) en maak kans op vrijkaarten voor het Theater aan het Vrijthof.

Han maakt,

Naam: Han van Wetering | Leeftijd: 63 jaar | Uit: Wilder
Wat: maakte ook de beeldengroep de Zaate Herremenie op het Vrijthof

Doe mee!

Zing, dans, maak, speel, schrijf... en bewonder.

www.toutmaastricht.nl

Stadskrant De Ster

Opplage: 60.800

Stadskrant De Ster verschijnt wekelijks h.a.h. in de gemeente Maastricht en is tevens verkrijgbaar op een tiental vaste afgiftepunten.

Symphoniesingel 134, Maastricht
6218 AA Maastricht
T 043-4077494
Postbus 2414, 6201 EA Maastricht
Tel 043-4077484
Fax 043-4077480

Regiomanager:

Peter van Hooren
T 043-4077494
M 06-46287892
E p.vhooren@aenccmedia.nl
I www.aenccmedia.nl

Commercie:

Tel 043-4077484
commerciester@aenccmedia.nl

Redactie:

Tel 043-4077490
redactiester@aenccmedia.nl

Vaste medewerkers:

Benoit Wesly, Jan Janssen, Laurens Bouwmeester, Arie Voorzee, Robin Vinck, Jean Pierre Geusens

Vragen over bezorging?

Tel 0475-417530

Aanmelden als bezorger:

www.alfabezorger.nl
Tel 0475-417530

Digitale krant:

www.aenccmedia.nl/e-paper.html

Vestiging Maastricht is uitgever van de weekkranten:

Stadskrant De Ster
Trompetter/De Maaspost
Trompetter/Heuvelland Actueel
Zondagnieuws Maastricht Mergelland